

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 lipca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Joanna Smycz
Protokolant:	Igor Ekert

po rozpoznaniu w dniu 15 lipca 2016 r. w Gliwicach

sprawy T. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania T. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 10 listopada 2015 r. **nr** (...)

- 1) zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje ubezpieczonemu T. S. prawo do emerytury począwszy od dnia 26 października 2015 r.;
- 2) zasądza od (...) Oddział w Z. na rzecz ubezpieczonego kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Joanna Smycz

VIII U 2295/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 10 listopada 2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu T. S. prawa do emerytury na podstawie art.184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS w związku z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, gdyż ubezpieczony na dzień 1 stycznia 1999r. nie spełnił wymogu 15 lat pracy w warunkach szczególnych wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Ubezpieczony nie zgodził się z powyższą decyzją, wskazując, że legitymuje się wymaganym okresem pracy w warunkach szczególnych, ponieważ pracował jako kierowca samochodów o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 t.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania. W uzasadnieniu podniósł, że ubezpieczony wprawdzie ukończył 60 lat życia oraz udowodnił ponad 25 letni okres składkowy i nieskładkowy, nie udowodnił jednak 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Organ nie zaliczył okresu pracy ubezpieczonego od 29 września 1984r. do 25 maja 1990r. w 34. (...) Zakładzie Budowlanym jako pracy w warunkach szczególnych, ponieważ ubezpieczony nie przedstawił świadectw pracy w warunkach szczególnych. W tej sytuacji w ocenie ZUS brak jest podstaw do zmiany decyzji.

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony ukończył 60 lat życia (...). W dniu 7 września 2015r. złożył wniosek o emeryturę w wieku niższym niż 65 lat z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Skarżący nie jest członkiem OFE, na dzień 1 stycznia 1999 r. legitymuje się okresem składkowym i nieskładkowym w wymiarze ponad 25 lat. Nie udowodnił jednak wymaganego okresu 15 lat pracy w warunkach szczególnych, a jedynie 9 lat, 11 miesięcy i 5 dni.

Po przeanalizowaniu sprawy ZUS wydał decyzję odmowną nie uznając za pracę w warunkach szczególnych następującego okresu pracy wskazanego w świadectwie pracy z dnia 25 maja 1990r.:

- od 29 września 1984 r. do 25 maja 1990r. w 34. (...) Zakładzie Budowlanym w Z. na stanowisku kierowcy z powodu nieprzedłożenia wymaganego świadectwa pracy w warunkach szczególnych.

Odwołujący w latach 1978-1984 pełnił służbę wojskową w charakterze żołnierza zawodowego w jednostce wojskowej nr (...) w Z., przekształconej następnie w 34. (...) Zakład Budowlany. Po ukończeniu służby wojskowej, w dniu 29 września 1984r., skarżący został zatrudniony na stanowisku kierowcy w sekcji transportowej zakładu, jako pracownik cywilny. Zadaniem odwołującego było transportowanie samochodem marki J. (...) o ładowności do 18 ton materiałów budowlanych (materiały sypkie, kruszywa) na miejsca budów i remontów dokonywanych przez zakład. Był to samochód typu wywrotka – skrzynia samochodu podnosiła się automatycznie i wówczas materiały wysypywały się w wyznaczonym miejscu – nie było potrzeby ręcznego rozładunku. Ubezpieczony posiadał odpowiednie uprawnienia do prowadzenia samochodów ciężarowych, posiadał bowiem prawo jazdy kategorii A, B, C i E. Bezpośrednim przełożonym odwołującego był dowódca plutonu Z. R.. (...) transportu dysponowała zarówno samochodami ciężarowymi jak i osobowymi, jednak do plutonu w którym pracował ubezpieczony należały wyłącznie samochody ciężarowe. Odwołujący jako pracownik cywilny prowadził wyłącznie samochody ciężarowe, do kierowania samochodami osobowymi zakład wyznaczał bowiem żołnierzy. Pracownicy samochodów ciężarowych otrzymywali odpowiednio wyższą stawkę. Skarżący wykonywał tę pracę stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, aż do ukończenia pracy w zakładzie w dniu 25 maja 1990r., nigdy nie był delegowany do prac innego rodzaju.

W prowadzonej przed tut. Sądem sprawie o sygn. akt VIII U 133/09 Sąd przyznał prawo do wcześniejszej emerytury z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych E. P., który w latach 1970-1992 był zatrudniony w 34. (...) Zakładzie Budowlanym w Z. również na stanowisku kierowcy, choć faktycznie wykonywał pracę kierowcy samochodu ciężarowego o ładowności powyżej 3,5t.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie: zeznań świadków: M. J. (zapis rozprawy z dnia 20 maja 2016 r., minuty od 15.37 i nast.), oraz Z. R. (zapis rozprawy z dnia 15 lipca 2016 r., minuty od 1.05 i nast.), przesłuchania ubezpieczonego (zapis rozprawy z dnia 20 maja 2016 r., minuty od 42.18 i nast.), akt tut. Sądu o sygn. VIII U 133/09, zaświadczenia z dnia 8.12.1995r. oraz zaświadczenia pracy nr (...) (k. 24) i wyciągu z listy uposażeń miesięcznych brutto odwołującego za lata 1976 – 1984 (k.28), a także akt osobowych ubezpieczonego oraz akt organu rentowego dołączonych do akt sprawy.

Wymienione wyżej dowody Sąd uznał za w pełni wiarygodne. Wyjaśnienia odwołującego oraz zeznania świadków są logiczne, wzajemnie ze sobą korespondują i uzupełniają się, a dodatkowo korelują z zapisami w aktach osobowych, przedstawiając łącznie rzeczywisty przebieg pracy i zakres obowiązków odwołującego w spornym okresie.

W konsekwencji, Sąd uznał, że zgromadzone dowody są kompletne i pozwalają na czynienie na ich podstawie ustaleń co do stanu faktycznego, a następnie – na rozstrzygnięcie sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r. poz. 887 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

W myśl 184 ust 2 ustawy emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku

o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

W zakresie określenia wieku emerytalnego, o którym mowa w art. 32 ust. 1 ww. ustawy, rodzajów prac lub stanowisk oraz warunków, na podstawie których ubezpieczonym przysługuje prawo do emerytury art. 32 ust. 4 odsyła do uregulowań Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., Nr 8 poz.43 ze zm.).

W myśl § 3 i 4 rozporządzenia, pracownik który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w załączonym do rozporządzenia wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

1. osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 60 lat dla mężczyzn
2. ma wymagany 25 letni okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z treścią § 2 ust. 1 i 2 ww. rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym akcie prawnym są okresy, w których praca

w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Okresy pracy, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac

w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

Okresy pracy, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

W wykazie A, stanowiącym załącznik do rozporządzenia, określone zostały prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego. W myśl punktu 2 działu VIII wykazu A określającego prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego, a stanowiącego Załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze do takich prac należą:

„Prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, specjalizowanych, specjalistycznych (specjalnych), pojazdów członowych i ciągników samochodowych balastowych,

autobusów o liczbie miejsc powyżej 15, samochodów uprzywilejowanych w ruchu w rozumieniu przepisów o ruchu na drogach publicznych, trolejbusów i motorniczych tramwajów”.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie pozostawało ustalenie, czy ubezpieczony spełnia przesłankę konieczną do nabycia emerytury wcześniejszej z tytułu pracy w warunkach szczególnych po ukończeniu 60 roku życia w postaci posiadania 15 lat okresu pracy w warunkach szczególnych.

W ocenie Sądu w spornym okresie od 29 września 1984 r. do 25 maja 1990r. ubezpieczony wykonywał pracę w warunkach szczególnych wymienioną w dziale VIII pod poz. 2 wykazu A załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 2015 r., Nr 8 poz.43 ze zm.). Odwołujący stale i w pełnym wymiarze czasu, tj. przez całe dniówki, w trakcie zatrudnienia w 34. (...) Zakładzie Budowlanym pracował jako kierowca samochodów ciężarowych o ładowności powyżej 3,5 tony, tj. dokładnie rzecz biorąc wywrotki marki J. o ładowności całkowitej do 18 ton co znajduje dokładne odzwierciedlenie w ww. zapisie załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. Brak jest okoliczności mogących budzić wątpliwość odnośnie do powyższego.

Zatem po dodaniu do zaliczonego uprzednio w decyzji ZUS okresu pracy w warunkach szczególnych w wymiarze 9 lat, 11 miesięcy i 5 dni okresu spornego w sprawie niniejszej, wynoszącego 5 lat, 7 miesięcy i 26 dni, staż pracy skarżącego wynosi powyżej 15 lat.

Organ rentowy kwestionując zasadność uznania spornych okresów za pracę zaliczaną do pracy w warunkach szczególnych wskazuje na brak świadectw pracy w warunkach szczególnych za sporne okresy.

W tym miejscu należy podkreślić, że zgodnie z przepisem art. 227 k.p.c. w postępowaniu sądowym nie istnieją ograniczenia dowodowe z § 2 pkt 2 R.porządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983r., Nr 8, poz. 43 z późniejszymi zmianami), a co za tym idzie fakt wykonywania pracy w szczególnych warunkach mógł być wykazany wszelkimi dowodami, w tym zeznaniami świadków (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 1998r., sygn. akt II UKN 357/98,OSNP z 2000r., Nr 3, poz. 112).

Według oceny Sądu przeprowadzone postępowanie dowodowe w sposób niebudzący wątpliwości wykazało, że ubezpieczony w spornych okresach wykonywał pracę w warunkach szczególnych.

Prawo do emerytury z obniżonego wieku z tytułu pracy w warunkach szczególnych Sąd przyznał od dnia 26 października 2015r., tj. od dnia powstania prawa do uzyskania świadczenia, zgodnie z treścią art. 129 ust. 1 ustawy emerytalnej.

Biorąc wszystkie powyższe względy pod uwagę, Sąd na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł, jak w sentencji wyroku.

O kosztach orzeczono po myśli art. 98 k.p.c. w związku z § 9 ust 2 i § 15 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jednolity Dz. U. z 2015r. poz. 1800 ze zm.) w punkcie drugim orzeczenia.

(-) SSO Joanna Smycz